

Nieuwe ontmoetingen. LNS blijft vernieuwen!

Bezoek Eerste Kamer 28 mei 2026

The day after! Wat een leuke dag gehad gisteren in Den Haag. Na een heerlijke lunch op eigen kosten bij Harper aan de Plaats in Den Haag, zeer aan te bevelen overigens, begaf een deel van het gezelschap zich naar het gebouw van de Eerste Kamer, tijdelijk adres Kazernestraat 52, alwaar we gastvrij zijn ontvangen door VVD fractievoorzitter Tanja Klip-Martin en secretaris van de fractie Ferdy van Tilborg. Daar sloot de groep aan die niet mee was gegaan naar de lunch. Monique schrijft verderop in de nieuwsbrief meer over ons bezoek en we hebben natuurlijk veel foto's gemaakt zodat u een indruk krijgt van de dag.

Er worden niet vaak rondleidingen gegeven, dus uniek dat ons dat als LNS was vergund. Het bezoek gaf ook de gelegenheid om wat uitgebreider met leden te spreken. En ook nieuwe leden te ontmoeten! Zo blijven we als LNS een gastvrij podium voor onze vertrouwde leden en voor nieuwe deelnemers. Hartelijk welkom!

Ondertussen blijven de politieke ontwikkelingen op het gebied van de sociale zekerheid de gemoederen bezig houden. Deze raken onze leden natuurlijk ook. We gaan er verder in deze nieuwsbrief op in maar zullen ook zeker het gesprek hierover aangaan met onze Kamerleden én leden.

Wellicht zien we u op het congres van 13 juni. Spreek ons gerust aan. Houdt iets u bezig, stuur gerust een berichtje naar onze secretaris of ondergetekende!

Warme groet,

Franca Kerstens
Voorzitter LNS
Liberaal Netwerk
Senioren
voorzitter@senioren.vvd.nl

Bezoek Eerste Kamer leden LNS

Op de warme donderdagmiddag 28 mei jl. bezocht een grote delegatie netwerkers de Eerste Kamer (hierna EK). We werden gastvrij onthaalt door fractievoorzitter Tanja Klip en secretaris Ferdy van Tilborg in de zgn. wandelgang voor de plenaire zaal.

In die zaal stonden we even stil bij de inrichting, die rustig en zakelijk is maar met kleine herinneringen aan de oude zaal werden aangevuld, hetgeen overigens ook voor alle wandelgangen gold. Denk daar bij

aan lampjes, moderne kunst, oude etsen en de portretgalerij van de Kamervoorzitters.

De EK is de komende jaren nog gevestigd in het oude gebouw aan de Kazernestraat 52 en is functioneel gekoppeld aan het voormalige stadpaleis Humbertan waarin diverse indrukwekkende organisaties en personen hebben gewoond zoals Koningen Willem Frederik I en II en Koningin Emma. Ook was dit de vergaderlocatie van de Hoge Raad en heeft de Kon. Bibliotheek er lang in gezeten.

Naast de Eerste Kamer vergadert op deze locatie ook op woensdag de Raad van State, conform een oude afspraak met de Eerste Kamer.

Dinsdagochtend start de vergadering van de fractievoorzitters, in de voormalige tuinkamer met imposant classicistische inrichting. Het gaat dan over de procedurele gang van zaken zoals vergaderagenda's of hoorzittingen. Er wordt daar bijna nooit gestemd, maar door het aantal 1-pitters zijn er wel steeds meer stoeltjes nodig(..). Op een vraag of er voor de nieuwe Eerste Kamer volgend jaar mogelijk nog aanpassingen zullen plaatsvinden, om daardoor weer meer de "Reflection" gedachte terug te krijgen, was het antwoord dat op zich meer aandacht voor de EK niet verkeerd was, maar dan wel over de feiten van uitvoerbaarheid en doelmatigheid van wetgeving en niet over het politiek corrigeren van de Tweede Kamer.

Bij de vraagstelling door de netwerkleden in de grote fractiekamer, gelegen aan de voorkant van het stadspaleis, kwamen diverse zaken aan de orde zoals de asielwetgeving, Box 3 problematiek, AOW maar ook zaken betreffende de internationale veiligheid en AI ontwikkelingen. Voorzitter Franca Kerstens sloot af met een hartelijk dankjewel voor een zeer informatieve middag en zorgde nadien nog voor twee koele flessen zomervocht 😊

Foto impressie

Monique Boskma
Oud voorzitter en oprichter
Liberaal Netwerk
Senioren
Oud VVD Statenlid
Lid LNS

Agenda VVD evenementen			
<u>Naam. aflopend sorteren</u>	<u>Startdatum & tijd. oplopend sorteren</u>	<u>Einddatum & tijd. aflopend sorteren</u>	<u>Evenement type. aflopend sorteren</u>
TN Internationaal: Handels als Wapen	1-6-2026 20:00	1-6-2026 21:00	Thematisch netwerk evenement
Algemene Vergadering VVD	13-06-2026	13-06-2026	Schrijf je nu in
TN EZI: Kennissessie 'EU Tech Sovereignty Package	17-6-2026 19:00	17-6-2026 21:30	Thematisch netwerk evenement
TN Financiën: De digitale Euro	18-6-2026 19:30	18-6-2026 21:30	Thematisch netwerk evenement
Masterclass 2026-2027 VVD Regio Zuid	19-6-2026 08:00	19-6-2026 23:30	Training
TN EZI: Werkbezoek Kerncentrale Borssele Kennissessie Kernenergie	22-6-2026 19:00	22-6-2026 21:30	Thematisch netwerk evenement
TN EZI: Expertsessie 'Box 3 & startups en scale-ups'	25-6-2026 19:30	25-6-2026 21:30	Thematisch netwerk evenement

Meer zichtbaarheid partij gewenst

Het schijnt voorjaar te zijn, maar het zonnetje komt maar langzaam op gang. Ik heb vanochtend maar weer een trui aangetrokken. Het voorjaar komt dus traag op gang, gaat het politiek beter?

Het kabinet Jetten is in februari begonnen en nu drie maanden bezig. Het is nog steeds wennen, ook voor betrokkenen zelf. Voor het eerst is er een kabinet met D66 aan het roer. Ik denk nog wel vaak terug aan de kabinetten Rutte. Mark deed het werk als premier gewoon goed, al moest hij zelf aan het werk als premier ook best wat wennen.

Nu is Dilan Yeşilgöz partijleider, maar tegelijkertijd ook vicepremier en minister van defensie. Dat lijkt me een lastige combinatie. Ruben Brekelmans is fractievoorzitter en die baan lijkt hem wel te liggen. Wel zal hij met zijn mede fractieleden moeten denken aan de zichtbaarheid van de VVD, we mogen wel wat vaker in het nieuws komen. Thema's kunnen zijn economische groei, ruimte voor ondernemers en ook veiligheid. En denk bij dat alles aan jonge mensen, maar ook aan ouderen. Ook ouderen moeten goed kunnen leven. Het zal voor het kabinet nog best lastig zijn, want de regeringspartijen denken vast niet over alles het zelfde en de oppositiepartijen moeten ook bij overleg worden betrokken omdat het kabinet geen meerderheid heeft in de Kamer.

Als VVD-leden moeten we dus ook duidelijk maken wat we willen en daar moeten we met elkaar over praten. Anders zijn we te weinig zichtbaar.

Helma Neppéus
Oud TK-lid
Bestuurslid LNS
Liberaal Netwerk
Senioren

De crux is het absolute vetorecht

Terecht wees Anne Bos er in haar column van 17 april op dat de novelle een noodgreep is. Net als de [Staatscommissie-Remkes](#) ziet zij het terugzendrecht als middel ter verbetering van de rol van de Senaat bij wetgeving. Dat is het evenwel niet zolang die Kamer een absoluut vetorecht heeft. Bij behoud van het tweekamerstelsel (waar argumenten vóór zijn) moet eerst deze vraag worden beantwoord: waarom heeft de indirect gekozen Eerste Kamer als het om wetgeving gaat, meer macht (het laatste woord) dan de rechtstreeks gekozen Tweede Kamer? Ik heb nooit een antwoord op die vraag gehoord, ook niet van de Staatscommissie-Remkes. Ongetwijfeld is dat omdat er geen adequaat antwoord is.

Tegenwoordig wordt door velen, onder wie politici, vaak met stelligheid beweerd dat de Eerste Kamer niet te 'politiek' moet zijn, want de Senaat zou er immers alleen zijn om de kwaliteit (in brede zin) van wetgeving te beoordelen. Los van het feit dat ook de vraag of een wet 'goed' of 'slecht' is uiteindelijk een politieke vraag is, is er geen enkele staatsrechtelijke regel die beoordeling van wetgeving aan criteria verbindt. Het enige wat de Eerste Kamer moet doen is als laatste 'ja' of 'nee' zeggen tegen voorliggende wetsvoorstellen.

In de jaren zeventig is er - met goedkeuring van de Raad van State - een merkwaardige toevoeging gekomen. Toen in 1974 de vraag voorlag of de Eerste Kamer mocht verzoeken om inhoudelijke wijziging van een nog aanhangig wetsvoorstel (via een novelle), zei de Raad: 'ja, als het maar niet te vaak gebeurt'. Ik citeer de Leidse kenner van het parlement Gerard Visscher nog maar eens: het is alsof je tegen een potentiële dief zegt, 'je mag inbreken, als je het maar niet te vaak doet.'

Door dreiging tegen een wetsvoorstel te zullen stemmen, kan de Eerste Kamer(meerderheid) het kabinet in een dwangpositie brengen een voorliggend wetsvoorstel alsnog aan te passen (te 'amenderen'). Weliswaar moet dan ook de Tweede Kamer daarmee instemmen, maar ook die zal instemmen moeten afwegen tegen de gereede kans dat de Senaat anders het (oorspronkelijke) wetsvoorstel zal verwerpen. Op principiële gronden had de Raad van State in 1974 dit verkapte recht van amendement beter kunnen afwijzen.

Het principiële punt is terug te voeren op de macht, het absolute vetorecht, van de Eerste Kamer. Zij kan ieder wetsvoorstel, om welke reden(en) dan ook, tegenhouden. Dat mogen ook politieke redenen zijn, zelfs als er op de 'kwaliteit' niets is aan te merken. Verwerping is mogelijk met 38-37 stemmen (wat overigens onderstreept dat dé Eerste Kamer niet bestaat; het gaat vrijwel altijd om een verdeelde Senaat). Het politieke oordeel is uiteindelijk in de Senaat vrijwel altijd bepalend; unaniem tegen komt zelden voor.

Het door de Staatscommissie voorgestelde terugzendrecht heeft als pluspunt, dat de eindbeslissing bij de Tweede Kamer zou komen te liggen. Dan moet de Senaat wel eerst zeggen: we vinden het geen goed wetsvoorstel, maar, beste Tweede Kamer, jullie mogen beslissen over het lot ervan. Misschien kun je het wetsvoorstel nog verbeteren (amenderen), maar over of je dat wel of niet doet, gaan wij niet. Dat de Eerste Kamer bereid is haar veto dan in te ruilen voor terugzenden is zeer twijfelachtig. De kans dat zij er veel gebruik van zal maken, is niet erg groot. Beter is om toch maar eerst de principiële vraag te beantwoorden: 'Waarom heeft de indirect gekozen Eerste Kamer op wetgevend gebied meer macht dan de rechtstreeks gekozen Tweede Kamer?' Dan kan worden geconcludeerd: die reden is er niet en dus is er alle reden dat absolute vetorecht te vervangen door een afgezwakt recht. Dat kan als volgt: alleen als een grote meerderheid (zeg tweederde) van de Senaat tegen is, is het wetsvoorstel verworpen. Zijn meer dan 37 en minder dan 50 leden tegen dan moet het wetsvoorstel verplicht terug naar de Tweede Kamer. Die velt dan op politieke gronden het eindoordeel. Uiteraard kan zij dan suggesties ter verbetering in overweging geven en kan de Tweede Kamer die aanbrenge.

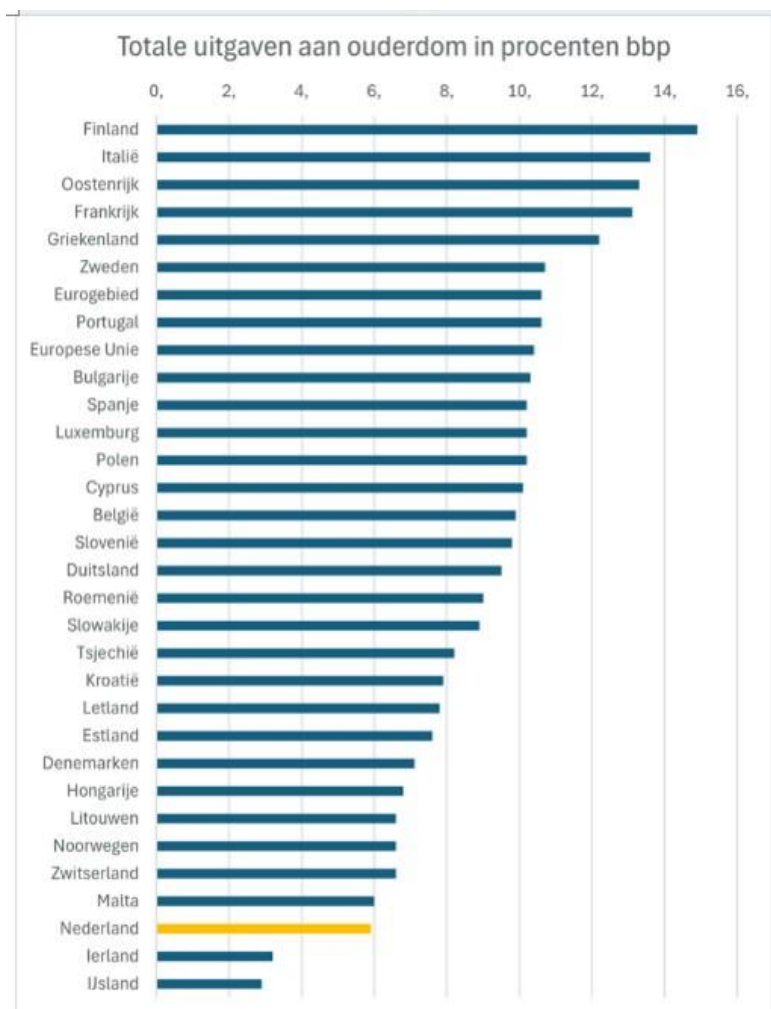
Maar het politieke primaat ligt dan waar het hoort: bij de rechtstreeks gekozen Tweede Kamer.

Maar er kwam veel kritiek op dat plan van het minderheidskabinet. Niet alleen van de vakbonden, ook de werkgevers en de Tweede Kamer zijn er niet voor.

Opstelling vakbonden en werkgevers

De vakbonden kondigden al direct acties, stakingen in juni aan als alle plannen niet van tafel zouden gaan. De werkgevers, bij monde van Coen van Oostrum, voorzitter van VNO-NCW, zit wat positiever in de wedstrijd, maar vindt ook dat de extra verhoging van de AOW van tafel moet! Wel adviseert hij het Kabinet een breder gesprek aan te gaan met de polder waar wel en niet op bezuinigd moet worden. De instroom in met name de WIA is erg hoog, bijna 1 miljoen mensen, er staan teveel mensen aan de zijlijn terwijl we die hard nodig hebben. Ook twee oud directeuren van VNO-NCW, de heren Niek Jan van Kesteren en Cees Oudshoorn, zeggen hetzelfde en stellen, dat als we de economische groei omhoog tillen naar 1,5 tot 2 procent per jaar, dat je dan de budgettaire ruimte zodanig vergroot dat je minder hoeft te bezuinigen!

De impact van vergrijzing is minder extreem dan vaak wordt gedacht

Nieuw overleg Kabinet en de polder

In een recente brief aan de vakbonden constateert het kabinet dat het AOW-voorstel het sluiten van een akkoord in de weg staat. "We hebben besloten te stoppen met dit wetsvoorstel", staat er. Zo wordt er ruimte gecreëerd voor nieuw overleg. Inmiddels is het dossier zo beladen dat het ook "Chefsache" geworden is en naast Minister

Vijlbrief ook onze MP Rob Jette aan de onderhandelingstafel zit. Het nieuwe overleg, het Catshuisberaad, vond afgelopen donderdag 28 mei plaats, maar is geklapt! De vakbonden kondigden stakingen aan voor 24 juni in het openbaar vervoer. Premier Rob Jette zei na afloop: "We hebben een goed gesprek gehad en zijn dichter bij elkaar dan velen denken. We gaan zorgen dat er goede nieuwe voorstellen komen te liggen en de deur hier altijd open staat."

Hoe het nu verder gaat zullen we moeten afwachten.

Standpunt LNS

Als Liberaal Netwerk Senioren volgen wij dit dossier kritisch en zullen binnenkort hierover in overleg gaan met onze leden en de Tweede Kamerfractie van de VVD.

Victor Cillekens
Secretaris LNS
Liberaal Netwerk
Senioren

Als er geen Wilders was...

Schrik niet. Die titel is geen oproep tot stochastisch geweld, maar een gedachte-experiment. Een beetje zoals in de kerstklassieker *It's a Wonderful Life* uit 1946. Daar wenst zakenman George Bailey dat hij nooit geboren was. Een engel laat hem vervolgens zien hoe de wereld er zonder hem uit zou hebben gezien – en vooral wat er níét veranderd zou zijn. Deze column stelt u een vergelijkbare vraag: als er geen Wilders was, wat zou er dan anders zijn?

De afgelopen weken zijn er felle protesten geweest in onder meer Loosdrecht, IJsselstein en Apeldoorn, die soms uitliepen op geweld en confrontaties met de ME. Vaak, en ook nu weer, wordt voor dergelijke protesten de schuld in de schoenen geschoven van politici als Geert Wilders of Lidewij de Vos. Ook vanuit het kabinet en de media klonken opnieuw verwijten dat hun retoriek de spanningen zou aanwakkeren.

Dit past in een bredere trend: een vorm van politieke analyse die zich vrijwel uitsluitend richt op de bovenkant van de samenleving, op de politieke kopstukken. Een analyse die veronderstelt dat de opvattingen van mensen grotendeels worden gevormd door de woorden van politici, journalisten en mediafiguren.

In dat wereldbeeld zou de titel van deze column luiden: *Als er geen Wilders was, zou niemand problemen hebben met immigratie of de islam*. Met andere woorden: als dit analytische raamwerk gelijk zou hebben, dan zou de scepsis over immigratie alleen bestaan omdat Wilders of De Vos die woorden in de mond nemen. De problemen die mensen ervaren rondom immigratie zouden vanuit deze optiek grotendeels een construct of projectie zijn. Als deze politici niet zo 'opruierend' waren, dan zouden veel mensen die problemen simpelweg niet ervaren.

Deze vorm van analyse heeft een duidelijke blinde vlek. Ze veronderstelt impliciet dat het monddood maken van politici mensen van mening doet veranderen. Alsof een verbod op de AfD of FVD ertoe zou leiden dat hun kiezers spontaan van overtuiging veranderen. Alsof de moord op Pim Fortuyn ervoor zorgde dat zijn ideeën verdwenen. Alsof radicale activisten ineens keurige burgers worden zodra hun organisatie verboden wordt.

Deze dominante vorm van politieke analyse zal moeten accepteren dat mensen ook daadwerkelijk eigen overtuigingen hebben, die zich vervolgens kristalliseren in politieke partijen en bewegingen. Politici geven daar uitdrukking aan; zij scheppen die overtuigingen niet uit het niets. Journalisten en bestuurders zullen moeten inzien dat zij veel minder grip hebben op het publieke debat dan ze zelf graag geloven, en dat de samenleving veel minder maakbaar is dan decennialang werd aangenomen.

Zelfs als geen enkele politicus of journalist zich negatief zou uitlaten over AZC's, zouden veel mensen daar nog steeds bezwaren tegen hebben. Sterker nog: ondanks jarenlange campagnes waarin immigratiekritiek consequent wordt geassocieerd met racisme,

extremisme of ‘onderbuikgevoelens’, blijft de argwaan over het immigratiebeleid groeien. Het debat is inmiddels zo verschoven dat zelfs politici als Rob Jetten en Frans Timmermans tijdens de laatste campagne nadrukkelijker spraken over het beperken van migratie en strengere regie op instroom – standpunten die jarenlang gedemoniseerd werden door hun eigen partijen.

Natuurlijk hebben politieke woorden impact. Er is een wisselwerking tussen politici en de samenleving; politici kunnen sentimenten versterken, verscherpen of mobiliseren. Maar de eerste impuls komt niet van bovenaf. Politici creëren geen overtuigingen *ex nihilo*. En ja, media kunnen bepaalde meningen marginaliseren of juist normaliseren. Wie uitsluitend de krant leest, zou soms haast denken dat scepsis over immigratiebeleid een marginaal standpunt is, terwijl opiniepeilingen al jaren laten zien dat de meerderheid er zo over denkt.

Een analyse die niet alleen naar politici kijkt, maar ook naar de samenleving zelf, leidt tot een andere conclusie: *als er geen Wilders was, zou er minder veranderen dan veel commentatoren denken*. Wilders en De Vos spreken, net als andere politici, niet in een vacuüm; zij verwoorden sentimenten die al breed aanwezig zijn.

Een veel ongemakkelijker probleem voor de gevestigde politiek is dat de spanningen in plaatsen als Loosdrecht of IJsselstein juist mede ontstaan doordat grote groepen mensen het gevoel hebben dat er structureel niet naar hen geluisterd wordt, ondanks dat Nederland zichzelf een democratie noemt. Door de schuld van dergelijke protesten gemakkelijk af te schuiven op Wilders of De Vos, versterken zij zelf juist de onrust omdat ze laten zien niet te (willen) luisteren.

Bron: Teldersstichting door [Jorn Janssen](#)
Bewerkt door de redactie van [Liberaal Netwerk Senioren](#)

Im Westen nichts Neues

Als je bovenstaand verhaal leest, de debatten in de Tweede Kamer volgt en leest wat er in de media gepubliceerd wordt over de onrust en tegenstellingen in Nederland,

dan krijg je de neiging om te denken waar gaat het heen in ons landje. De onvrede en tegenstellingen lijken steeds meer toe te nemen. Maar is dat ook zo en was het vroeger allemaal beter?

Dat deed mij denken aan een prachtige quote van Kooten en de Bie uit 1977 die ik u niet wil onthouden.

Graag met u gedeeld,

Victor Cillekens
Secretaris LNS
Liberaal Netwerk
Senioren
secretaris@senioren.vvd.nl